Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Uitzondering op de personeelsbesparingsdoelstelling Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Samenvatting

Op 9 september 2022 heeft de Vlaamse Regering twee bijkomende afspraken gemaakt over de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid. De Vlaamse Regering kan, op gemotiveerde vraag van de bevoegde vakminister en na het doorlopen van de bestaande procedures afwijkingen op de lopende personeelsbesparing toestaan. Na goedkeuring door de Vlaamse Regering kunnen deze afwijkingen aan de hand van de huidige rekenregels worden uitgesloten van de monitoring.

Met voorliggende nota wordt goedkeuring gevraagd voor een personeelsuitbreiding met 12 koppen bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) en dit met het oog op een kwaliteitsvolle dossierbehandeling, een meer gerichte handhaving en een uitbreiding van de spoedprocedure.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Beleidsveld: Personen met een handicap
Beleidsdoelstelling:. Geeft uitvoering aan de doelstelling:
OD 1.2 We zetten in op een doelmatige besteding van persoonsvolgende budgetten.
OD 2.1 We breiden de middelen voor zorg en ondersteuning van personen met een handicap verder uit
OD 2.3 We evalueren de zorgvragen in de prioriteitengroepen en hervormen het systeem van toewijzing en prioritering van persoonsvolgende budgetten.
OD 2.6 We verschuiven middelen van structuren naar personen.
OD 10.1 We volgen resultaten van inspectiebezoeken en interne administratieve controles op, en nemen de nodige maatregelen zoals voorzien in de kwaliteitsregelgeving bij vaststellingen van tekorten.
OD 13.1 We voeren een geïntegreerd en duurzaam HR beleid waarin het aantrekken,

ontwikkelen en behouden van talent centraal staat.

2. INHOUD

Afspraken Vlaamse Regering m.b.t. de personeels- en budgettaire besparingen 2020-2024

Op 9 september 2022 heeft de Vlaamse Regering twee bijkomende afspraken gemaakt voor de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid (VR 2022 0909 MED.0324).

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 29 november 2023.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, zijn akkoord werd bekomen op 20 december 2023.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, werd gegeven op 20 december 2023..

A. ALGEMENE TOELICHTING

2.1 Het groeiend aantal budgethouders

Dankzij een gestaag uitbreidingsbeleid van de Vlaamse Regering en goedkeuring van het Zorginvesteringsplan kan het VAPH deze legislatuur veel meer budgetten toewijzen. Dit gegeven, samen het feit dat gebruikers ook meer de keuze van cash besteding kiezen, maakt dat het VAPH extra personeel dient in te zetten om kwaliteitsvolle dienstverlening te verzekeren.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de toename van het aantal budgethouders dat cash besteedt.

	Budgethouders PVB	Budgethouders Cash PVB	Budgethouders PAB	Totaal cash dossiers
2017 (31/12)	24200	3388 (14%)	679	4067
2022 (30/6)	27384	7700 (28%)	1722	9422

Het VAPH heeft alle processen van budgetbesteding al herbekeken en zo efficiënt mogelijk trachten te organiseren. De ICT automatisaties van de processen met betrekking tot de dienstverlening aan budgethouders leverde de laatste 10 jaren 23 VTE aan efficiëntiewinsten. Er is nog weinig ruimte voor efficiëntiewinsten d.m.v. automatisaties.

De processen rond cash besteding vergen continue een inzet van 16 VTE. Voor 2022 was er een effectieve personeelsbezetting van 14,6 VTE. Naast de procesmatige taken zijn er nog tal van andere taken voor dossierbeheerders. Er is met name, anno 2023, reeds een personeelstekort m.b.t. de dienstverlening aan budgethouders.

Om een goede dienstverlening te kunnen aanbieden en blijvend in te zetten op toezicht en handhaving heeft het VAPH extra VTE nodig. De uitvoering van het zorginvesteringsplan zorgt voor een stijging van ca 1700 budgethouders in 2023 en 2024 (PAB en PVB). Om een goede

dienstverlening te kunnen aanbieden en blijvend in te zetten op toezicht en handhaving heeft het VAPH per 500 nieuwe budgethouders 1 VTE extra nodig.
Met de uitvoering van het zorginvesteringsplan verwacht het VAPH een stijging van ca 1700 budgethouders in 2023 en 2024 (PAB en PVB). Dit wil zeggen dat het VAPH tegen het einde van de legislatuur **voor het dossierbeheer exclusief ex post controles 3 VTE** extra nodig heeft.

Het VAPH werkte in samenwerking met haar bedrijfsrevisor een methodologie uit om de steekproefcontroles op budgethouders die cash besteden statistisch te onderbouwen. Indien het VAPH de resultaten van de controles (de hoeveelheid financiële onrechtmatige besteding in gans de populatie) met 95% betrouwbaarheid wil handhaven (en dus onder de toelaatbare drempel van "financiële fouten" van het Rekenhof en revisor willen blijven), dan moet het VAPH alvast in 2023 **1 extra VTE inzetten op de uitvoering van controles**.

Deze methodologie gaat ervan uit dat de personeelsinzet voor ex post controles op de cash besteding van het PVB en PAB met een aanvaardbare betrouwbaarheid het financieel risico op onrechtmatige besteding afgedekt. Het VAPH hanteert momenteel een betrouwbaarheidsniveau dat aanvaardbaar is conform de richtlijnen van de revisor en het Rekenhof. Op die manier probeert het VAPH het primair proces van dienstverlening aan budgethouders kwalitatief te houden met een aanvaardbaar financieel risico.
Uit de cijfers van het toezicht op de besteding blijkt trouwens dat er maar in 5% van de gecontroleerde dossiers nood is aan een doorverwijzing naar Inspectie om vaststellingen te laten doen. In 95% van de gevallen gebeurt de controle, vaststelling, opleggen van een maatregel en toezien op de naleving ervan door het VAPH zonder tussenkomst van Inspectie. De personeelsbehoefte zit dan ook eerder bij het VAPH.

2.2 Processen Financiering, toezicht en handhaving voorzieningen en organisaties

Ongeveer 77% van de budgethouders PVB besteedt enkel in voucher. Dit vertegenwoordigt een aanzienlijk deel van het totale budget beschikbaar voor PVB.

Op basis van signalen van budgethouders blijken heel wat knelpunten bij de inzet van hun PVB bij vergunde zorgaanbieders (vza) zoals: geen individuele dienstverleningsovereenkomst, geen (rechtmatig) getekende individuele dienstverleningsovereenkomst, geen transparantie in prijzen, het aanrekenen van niet geleverde prestaties, weinig of geen onderhandelingsruimte en opportuniteiten… M.a.w. demogelijke risico's m.b.t. de besteding in voucher zijn nog onvoldoende beheerst in het toezichtkader.

Andere risico's hebben (on)rechtstreeks betrekking op de geleverde zorg en ondersteuning voor de persoon met een handicap. Het gaat dan om doeltreffendheid van de besteding (wordt het PVB wel degelijk ingezet waarvoor het bedoeld is), kwaliteitsvolle zorg en het optimaal betrekken van de budgethouder in het proces naar de zorg en ondersteuning (bijvoorbeeld onderhandelingen). Deze risico's laten zich niet zo gemakkelijk via administratieve weg controleren, waardoor er nog extra controlestappen gezet dienen te worden.

Het VAPH heeft daarom een risicomatrix uitgewerkt naar aanleiding van een thema audit van Audit Vlaanderen rond risicobeheer.

Conform de uitgewerkte set van maatregelen bij cash besteding zal er worden geopteerd voor een cascadesysteem. Dat wil zeggen dat het VAPH wenst gebruik te maken van eerder ondersteunende of faciliterende begeleidende maatregelen, alvorens wordt ingegrepen door zwaardere 'sancties' op te leggen aan de betrokken zorgaanbieders.

Vanaf november 2022 werd een interne commissie opgericht die periodiek alle klachten, meldingen, signalen m.b.t. erkende, vergunde, geregistreerde diensten en voorzieningen in één overzicht

bundelt. Het doel is om organisaties die op meerdere vlakken risico's lopen beter op te volgen. We denken hierbij aan klachten van gebruikers, meldingen van personeel of andere burgers, signalen dat er financiële risico's zijn (uit knipperlichteninstrument zorginspectie, jaarrekeningen,...), administratieve processen die niet gevolgd worden, twijfels m.b.t. de kwaliteit van zorg en ondersteuning en de mate waarin gestreefd wordt naar zelfregie, inbreuken vastgesteld door zorginspectie. Het bundelen en analyseren van deze informatie moet leiden tot een duidelijk beeld van de problemen bij de organisaties.

Op basis van deze vaststellingen zal het VAPH de nodige acties opzetten. Indien er nood is aan bijkomende vaststellingen ter plaatse kan zorginspectie geïnitieerd worden. In andere gevallen zal het VAPH overgaan tot handhaving. Gaande van coaching, tot verdere vaststellingen o.b.v. opgevraagde stukken. In veel gevallen zullen deze acties de organisatie triggeren om de vastgestelde problemen te remediëren.

Indien dit niet tot het gewenste resultaat leidt, volgt de verdere handhavingscyclus, waarbij mogelijks begeleidende maatregelen opgelegd en opgevolgd worden. Vervolgens kan deze bestaan uit het opleggen van boetes en in het slechtste geval uit het intrekken van de erkenning/vergunning, waarbij de nodige aandacht moet besteed worden aan de continuïteit van ondersteuning voor de gebruikers.

Om dit te realiseren wordt werk gemaakt van een vernieuwde SLA VAPH-zorginspectie, maar zal voor het VAPH ook bijkomend personeel noodzakelijk zijn. Voor het uitwerken van een opvolgsysteem, de concrete opvolging, de afstemming met zorginspectie, de deskundige analyse van de registraties en opmaken van concrete beleidsaanbevelingen, schatten we dit in op **1 VTE** . Voor het ondernemen van de nodige acties en het realiseren van de handhavingscyclus eveneens **4 VTE.** Alles samen gaat het dan om **5 VTE** bijkomend.

Samen met de uitbouw van toezicht en handhaving i.k.v. de voucherbesteding is er ook een bijkomende personeelsinzet vereist binnen de financiering van de vergunde zorgaanbieders. Om te beantwoorden aan de codex financiën worden de maandelijkse voorschotten via een aparte storting per voucher aan de vergunde zorgaanbieder bezorgd. Hierover werden reeds afspraken gemaakt met Financiën en Begroting die reeds in uitvoering werden gebracht door het VAPH.

We voorzien nu extra controles op de correctheid van individuele inboekingen, de helpdesk voor voorzieningen moet versterkt worden en mogelijke fouten van het Orafin systeem moeten tijdig rechtgezet worden.

Recent werd ook de opdracht m.b.t. advisering van bouwdossiers in het kader van VIPA-subsidiëring door het VAPH overgenomen van zorginspectie. Deze advisering gebeurt op basis van plaatsbezoeken en het analyseren van het aanvraagdossier. Dit heeft ertoe geleid dat er binnen zorginspectie tijd vrij kon gemaakt worden voor inspectie-opdrachten, maar betekent werkbelasting binnen het VAPH.

De invoering van een risicogestuurd toezicht en handhaving voor de voucherbesteding, de individuele inboekingen van de vouchers in Orafin en de bijkomende taken in het kader van de VIPA-advisering creëren een extra personeelsbehoefte van **1 VTE**.

2.3 De uitbreiding van de spoedprocedure

Het VAPH deed op vraag van minister Crevits een evaluatie van de gehanteerde richtlijnen in kader van prioritering naar prioriteitengroep 1 en de procedures noodsituatie en spoed. De beleidsaanbevelingen in kader van de richtlijnen prioriteitengroep 1 en noodprocedure gaf aanleiding tot versoepelingen. Deze werden reeds ingevoerd. In een volgende stap wordt de spoedprocedure aangepast. Deze aanpassing wordt dit jaar nog voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Om een

persoonsvolgend budget aan te vragen via de spoedprocedure, moet de persoon het aanvraagformulier van een persoonsvolgend budget via de spoedprocedure invullen. Daarnaast moet hij/zij het medisch attest van de behandelende arts-specialist van de gespecialiseerde dienst toevoegen. Op dit ogenblik komt een persoon in aanmerking voor de spoedprocedure als hij of zij een van de specifieke ziektebeelden (opgesomd binnen het besluit) vertoont en als er binnen een termijn van één jaar of minder, net voor de aanvraag, sprake is van een snelle progressie van het ziektebeeld. Het toepassingsgebied zal uitgebreid worden waardoor de werklast binnen het team toeleiding stijgt. Er is vooral nood aan **2 VTE** bijkomende artsen om de beoordeling vlot te laten verlopen.

B. VERSTERKING VAN HET VAPH

Personeel

De aangekaarte problematiek rond de personeelsbezetting, de extra taken die moeten uitgevoerd worden, het inzetten op toezicht en handhaving leidt tot volgende personeelsbehoefte:

	Niveau C	Niveau B	Niveau A	totaal
besteden	4			4
financieren	1			1
handhaven			5	5
spoedprocedure			2 (artsen)	2
Alg totaal	5		7	12

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Effect op het VAPH personeelsbudget

Voorliggende beslissing betreft een versterking van het VAPH met 12 VTE.

De uitbreiding vergt volgende bijkomende middelen op de personeels- en werkingskredieten van het VAPH:

	5 x A1, 5 x C1, 2 x A121	
Aanwervingskost A1	80809,42	404047,1
Aanwervingskost C1	52972,78	264863,9
Aanwervingskost A121	95640,77	191281,54
Werkingsbudget recurrent	5225	62.700

Werkingskost eenmalig	3500	42000	
Totaal		964892,54	
Waarvan		860192,54	Personeelskost
Waarvan		104.700	Werkingskost

Bij de begrotingsopmaak van 2024 werd reeds 826.000 euro via interne compensatie toegevoegd aan het loonkrediet van VAPH voor de initieel voorziene 10 VTE. Omwille van de prioritair bijkomende werving van 2 artsen niveau A, stijgt de kostprijs.
De bijkomende recurrent kost als we alle 12 personeelsleden contractueel werven, is 96.892,54 euro, daarbij houden we dan rekening met de aanwervingkost en de recurrente werkingskost.
Personeelskost (860.192,54) + werkingskost recurrent (62.700) – voorzien budget (826.000) = 96.892,54 euro.

Deze bijkomende kost zal het VAPH zelf dragen door een extra besparing op een nakende pensionering.

Advies Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 29/11/2023. Het advies van de Inspectie van Financiën is voorwaardelijk positief. Op de opmerkingen kan puntsgewijs worden geargumenteerd.

Met betrekking tot de wettelijkheid en de regelmatigheid:

Inspectie van Financiën
"Hoewel de Inspectie van Financiën van mening is dat, gezien de schaal van het VAPH, een interne compensatie van 12 koppen mogelijk moet zijn, werd bij de begrotingsopmaak 2024 reeds extra budget voorzien ter financiering van een deel van de voorgestelde uitbreiding (zie infra bij budgettaire weerslag)."

Antwoord
Het VAPH is een relatief compacte organisatie die elk jaar op de limiet zit van de te behalen doelstelling met betrekking tot de koppenbesparing. Het VAPH heeft aangetoond welke efficiëntiewinsten in het verleden gerealiseerd zijn om een stijgend aantal aanvragers te kunnen verwerken. Deze inspanningen zijn uitgeput. Bijkomende kerntaken opnemen zoals omschreven in de nota en de uitbreidingen ingevolge het zorginvesteringsplan uitvoeren lukt niet meer zonder deze uitbreiding op vlak van personeel.

Doelmatigheid en budgettaire weerslag:

Inspectie van Financiën:
"Het is aangewezen om bij toekomstig uitbreidingbeleid de extra werklast voor de uitvoerende organisatie telkens mee in kaart te brengen zodat hier ex-ante rekening mee gehouden kan worden. Daarbij dient in de eerste plaats gekeken worden naar de afbouw van andere taken, bv. door minder maatschappelijke relevantie of reglementaire hervormingen."

Antwoord:
Het VAPH erkent de noodzaak die de Inspectie van Financiën omschrijft. Daar waar mogelijk zijn in het verleden accenten herlegt en zijn ondersteunende taken of administratief ondersteunde processen afgebouwd om capaciteit te kunnen inzetten ten voordele van o.a. het klantenbeheer. Er
//

zijn ook een processen van administratieve vereenvoudiging en digitalisering gelopen. Dankzij deze flexibiliteit heeft het VAPH de opeenvolgende besparingsrondes kunnen dragen.

Inspectie van Financiën:
"Wat financiering betreft neemt IF akte van de toevoeging (= politieke validatie) van 826.000 euro aan het loonkrediet van het VAPH ter dekking van voorgestelde personeelsuitbreiding. Voor het saldo van 277.492,54 euro wordt verwezen naar het structureel karakter van de meerontvangsten uit wettelijke subrogatie. Zonder toevoeging van uitvoeringsgegevens op deze ontvangstenpost kan IF hier geen uitspraak over doen. Dergelijke discussies zijn traditioneel te houden op technische/politieke bilaterale begrotingsbesprekingen. IF kan aldus enkel maar akkoord gaan met een personeelsuitbreiding tot 826.000 euro."

Antwoord:
Zie hierboven. Het VAPH zal de bijkomende kost zelf dragen.

B. ESR-TOETS

Dit dossier heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Om de hierboven omschreven taken uit te voeren heeft het VAPH een verhoogde inzet van personeel nodig, meer bepaald 7 VTE op niveau A (waaronder 5 VTE niveau A111 en 2 VTE niveau A121) en 5 VTE op niveau C1. In totaal bedraagt dit 12 VTE.

Deze personeelsuitbreiding van 12 VTE wordt volledig gecompenseerd door het departement CJM (BD CJSM).

De eerder gevraagde engagementen inzake personeelsbesparingen binnen het beleidsdomein binnen de huidige legislatuur worden nagekomen

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit dossier heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schulden en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

De minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin staat in voor de opvolging van de genomen beslissing.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te hechten aan voorliggende uitbreiding van het personeelscontingent (12 VTE) zonder compensatie in het kader van de personeelsbesparingen, voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS